

Formulier (maart 2013)

Sneltoets ter evaluatie van het gemeentelijk mobiliteitsplan

departement

**Mobiliteit en
Openbare Werken**

Gelieve geen informatie of tekst buiten de tabellen (kadertjes) in te voeren.
U kunt de naam van de gemeente ook automatisch op alle pagina's in de voetregel laten verschijnen: dubbelklik op voetregel, tik naam in, sluit het voetnootvenster. Dit document is geen vervanging voor het (officiële) GBC-verslag.

Sneltoets ter evaluatie van het gemeentelijk mobiliteitsplan van

Naam gemeente

GBC

Deze sneltoets
werd goedgekeurd op de Gemeentelijke Begeleidingscommissie (GBC) van **datum**.

Aanwezig

Naam	Dienst

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Verontschuldigd

Naam	Dienst

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Inleiding

De sneltoets dient om het huidige mobiliteitsplan te toetsen op zijn actualiteitswaarde en richting te geven aan het toekomstige gemeentelijk mobiliteitsbeleid.

Volgens het nieuwe gemeentedecreet zal het gemeentelijk mobiliteitsplan sturing geven aan het lokale beleid van een komende beleidsperiode.

Integrale aanpak via GBC

Het doorlopen van de sneltoets en het bijsturen van het mobiliteitsplan wordt, zoals dat ook voor het opstellen van het gemeentelijk mobiliteitsplan het geval was, in de schoot van de GBC gelegd. Het is bijgevolg van groot belang dat alle actoren die lid zijn van de GBC, aanwezig zijn op de sneltoetsvergadering(en) van de GBC.

Een duurzaam mobiliteitsbeleid blijft de kerngedachte. Een geïntegreerde aanpak is dan ook noodzakelijk. De linken met andere beleidsdomeinen zoals o.a. Ruimtelijke Ordening en Milieu zijn niet ver te zoeken. Er wordt dan ook aangedrongen om naast de gemeentelijke ruimtelijke planner de GBC uit te breiden met de milieumambtenaar en/of duurzaamheidsambtenaar.

Hoe actueel is het gemeentelijk mobiliteitsplan nog?

Aan de leden van de GBC wordt gevraagd een inhoudelijk standpunt in te nemen over het gemeentelijk mobiliteitsplan zoals het op dat moment gekend is. Het einddoel van de sneltoets is niet de herziening op zich, die volgt nadien, maar een eenvoudige toetsing van het bestaande mobiliteitsplan op zijn actualiteitswaarde. Hieruit volgt dan een conclusie die aangeeft hoe en wanneer de bijsturing wordt aangepakt en wat de engagementen van elke actor zijn.

In een zeldzaam geval zal na de sneltoets een totale vernieuwing van het gemeentelijk mobiliteitsplan (Spoor 1) aan de orde zijn.

Het mobiliteitsplan kan ook bijgestuurd worden door het verfijnen van al bestaande thema's (verdiepen) en/of door extra aandacht voor nieuwe thema's (verbreden) (Spoor 2). Nieuwe thema's kunnen zijn: autoluwe kernen, sluipverkeer, bovengemeentelijke vrachtroutes, gemeentelijk parkeerbeleid, gemeentegrensoverschrijdende problematiek, verkeersveiligheid, ... Maar het kan ook zijn dat het mobiliteitsplan bevestigd wordt en dat een actualisering van het actieplan volstaat. (Spoor 3).

Drie stappen

De sneltoets gebeurt in drie stappen:

- Stap 1: Informatief gedeelte;
- Stap 2: Toetsing van het mobiliteitsplan;
- Stap 3: Conclusie.

1. Stap 1 – Informatief gedeelte

In het informatief deel wordt de actuele situatie van de planningscontext geëvalueerd. Hieruit kunnen al een aantal conclusies worden getrokken wat de verdere aanpak betreft. Deze louter informatieve tabellen kunnen deels worden voorbereid samen met de provinciale Cel Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid (BMV) van het Departement MOW.

Verder is het nodig om het beleidsscenario uit het mobiliteitsplan terug onder de aandacht te brengen. De gemeentelijke ambtenaar die de sneltoets voorbereidt, kan dit kort toelichten in de GBC.

Het best wordt een kopie van het beleidsscenario en een kaartje met een aanduiding van de strategische projecten als bijlage aan dit formulier toegevoegd. Het is louter een presentatie van het huidige beleidsscenario, het is niet de bedoeling nu reeds een inhoudelijke discussie te starten.

Tot slot wordt in het informatieve deel getoetst welke thema's per werkdomein in het mobiliteitsplan aanwezig en of ze actueel zijn.

1.1. Toetsing aan de planningscontext

Het mobiliteitsplan van uw gemeente is geen autonoom document. Het werd op een bepaald moment opgemaakt, rekening houdend met een gekende of bestaande ruimtelijke, planologische en juridische toestand. Onderstaand overzicht bevat informatie met betrekking tot de actualiteit van die planningscontext.

Conformverklaring/bekendmaking van het mobiliteitsplan: datum en statuut¹.

Tabel 1a: Planningscontext van het gemeentelijk mobiliteitsplan.

Belangrijke elementen in de context van mobiliteitsplanning	Datum	= vóór	= na
		mobiliteitsplan (plaats kruisje in een van de twee kolommen)	
Mobiliteitsplan Vlaanderen			
Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen			
Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan			
Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan			
Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk			
Invoering basismobiliteit			
Afbakening stedelijk gebied			
Milieubeleidsplan			
...			

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

¹ Met 'statuut' wordt gevraagd te verduidelijken welke datum is vermeld: publicatie in Belgisch Staatsblad, (voorlopige) vaststelling door gemeenteraad, conformverklaring,....

Tabel 1b: Datum van conformverklaring/bekendmaking van de mobiliteitsplannen van de buurgemeenten

Naam buurgemeente	Datum en statuut	= vóór	= na
		mobiliteitsplan (plaats kruisje in een van de twee kolommen)	

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

1.2. Informatieve toetsing van de werkdomeinen

Het beleidsscenario wordt verder uitgewerkt in de werkdomeinen A-B-C.

- Werkdomein A. Ruimtelijke ontwikkelingen en hun mobiliteitseffecten.
- Werkdomein B. Netwerken per modus.
- Werkdomein C. Ondersteunende maatregelen.

Tabel 2 (in stap 2) vermeldt een aantal thema's die in deze werkdomeinen aan bod komen. Van de leden van de GBC wordt verwacht dat zij voor elk van deze thema's de volgende informatieve vragen beantwoorden: (zie: tabel 2 in stap 2).

1. Komt dit thema voor in het mobiliteitsplan? (**Aanwezig**)
2. Is het mobiliteitsplan voor dit thema nog voldoende **actueel**?
Onder voldoende actueel wordt verstaan dat gedurende de komende 6 jaren een voldoende operationeel beleid gevoerd kan worden.

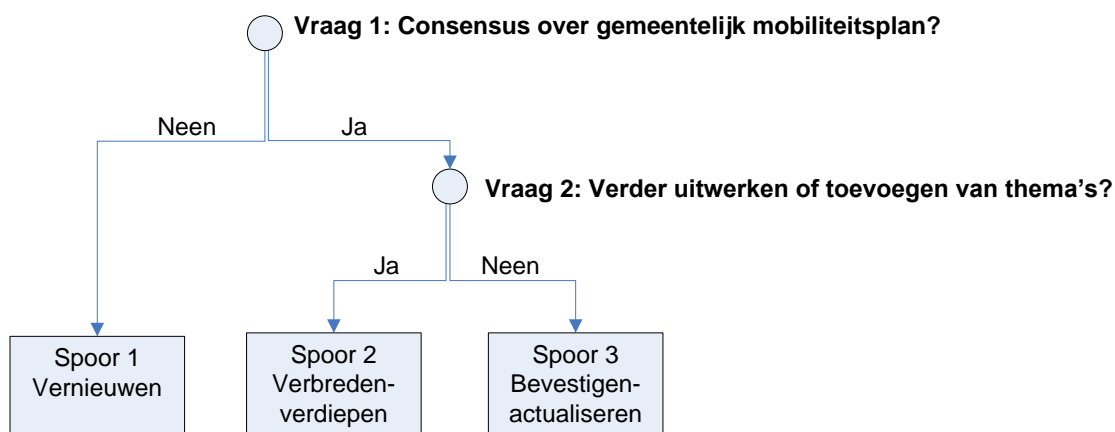
Eventuele essentiële problemen

Overloop de ingevulde kolommen 'werkdomeinen', 'aanwezig' en 'actueel' in tabel 2 (stap 2). Indien er essentiële problemen zijn met de actualiteitswaarde en de inhoudelijke samenhang van het huidig mobiliteitsplan, bespreek ze kort in de GBC en formuleer ze kort in de onderstaande invulzone.

Indien ervoor gekozen wordt om milieuaspecten te integreren in het mobiliteitsplan, wordt van de milieu-/duurzaamheidsambtenaar een actieve inbreng verwacht in het aanwijzen van de relevante milieuthema's bij de werkdomeinen. Er kan hierbij gebruik worden gemaakt van de methodologische ondersteuning die door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie ([LNE](#)) ([link](#)) ter beschikking wordt gesteld.

2. Stap 2: Toetsing van het beleidsplan

Op basis van het informatieve gedeelte (Stap 1) en vervolgens twee vragen die in de GBC worden besproken, wordt de eigenlijke toetsing doorlopen. Het gesprek in de GBC geeft aanleiding tot het resultaat van de sneltoets: één van de drie sporen die richting geven aan de planning van het toekomstige lokale mobiliteitsbeleid:

De toetsing van het huidige mobiliteitsplan gebeurt aan de hand van twee vragen en leidt uiteindelijk tot een van de drie sporen.

2.1. Vraag 1

De 1ste vraag polst of de GBC nog achter de geest van het beleidsscenario en het huidig mobiliteitsplan staat. Belangrijk hierbij is na te gaan of er in de GBC nog voldoende draagvlak is om verder te werken op basis van het huidige mobiliteitsplan.

Indien “ja”, betekent het dat volgens de globale inhoudelijke samenhang kan worden verder gegaan, indien “neen” werden in het voorgaande mobiliteitsplan “nu niet meer gedragen” keuzes gemaakt.

Het is dus in het bijzonder een ideologische vraag die toetst of de GBC verder wil werken of duidelijk een andere richting wil uitgaan, weliswaar binnen het toetsingskader van duurzame mobiliteit.

Vraag 1	
Staan de actoren die lid zijn van de GBC nog uitdrukkelijk en onverdeeld achter het beleidsscenario?	Ja / Neen (schrappen wat niet past)

Antwoord Neen

Is het antwoord op vraag 1 “neen”, dan wordt de basis van het mobiliteitsbeleid in vraag gesteld en wordt Spoor 1 (Vernieuwen van het gemeentelijk mobiliteitsplan) gevolgd voor de verdere planning van het lokaal mobiliteitsbeleid.

- **Spoor 1: Vernieuwen van het gemeentelijk mobiliteitsplan**
Eén of meerdere actoren staat niet meer achter het beleidsscenario van het bestaande mobiliteitsplan of een aantal strategische keuzes worden in vraag gesteld; het mobiliteitsplan is aan vernieuwing toe.

U hoeft de rest van deze vragenlijst van stap 2 niet verder af te werken.

Maak binnen de GBC concrete afspraken over de precieze aanpak. Noteer deze afspraken onder Stap 3: Conclusie (Spoor 1).

Antwoord Ja

Indien het antwoord op vraag 1 “ja” is, dan wordt van de GBC een inhoudelijke overlegronde gevraagd omtrent de opsomming van alle mogelijkheden tot bijsturing van het mobiliteitsplan. Gebruik in de GBC de ingevulde tabel 2 om te detecteren welke belangrijke thema’s ontbreken en/of welke mogelijke thema’s het best verder uitgewerkt zouden worden.

Voorbeelden extra thema's werkdomein A:

- deelruimten (bedrijventerreinen, schoolomgevingen, stationsomgeving, kantoorzones, wijken...)
- specifieke beschermingszones met effecten op mobiliteit (SBZ-gebieden (GEN, VEN, ...))
- ...

Voorbeelden thema's Werkdomein B:

- sluipverkeer;
- autoluwe kernen;
- trage wegen;
- ...

Voorbeelden extra thema's Werkdomein C:

- gemeentegrensoverschrijdende aspecten
- verkeersleefbaarheid – autoluwe kernen – maatregelen tegen sluipverkeer
- ...

Gebruik daarvoor de laatste kolom in tabel 2, meer bepaald de kolom "uitwerken/toevoegen".

In deze fase van de sneltoets is het de bedoeling meer mogelijkheden te formuleren, later kan er dan nog een selectie plaatsvinden.

Hoewel de verschillende kolommen in tabel 2 verschillende deelaspecten uit elkaar halen, is het van belang bij de evaluatie de onderlinge samenhang ervan in het oog te houden. Een beslissing om één werkdomein of aspect verder uit te werken kan gevolgen hebben op andere domeinen.

Tabel 2: Actualiteitswaarde van de werkdomeinen + mogelijk uit te werken / toe te voegen thema's per werkdomein

	Informatieve toetsing (zie 1.2)		Uitwerken/ toevoegen (kruisje in geval van "ja")
	Aanwezig	Actueel	
Werkdomein A			
RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN EN HUN MOBILITEITSEFFECTEN			
A.1 Ruimtelijke planning.			
A.1n: Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan			
A.1n: Ruimtelijke Uitvoeringsplannen:			
...			
...			
...			
A.1n: ...			
A.1n: ...			
...			
A.2 Strategische ruimtelijke projecten met voorbeeldfunctie en/of grote invloed op verkeer en mobiliteit.			
A.2n: ...			
A.2n: ...			
...			
A.3 Categorisering van wegen en hun ruimtelijke gevolgen.			
A.3n: ...			
A.3n: ...			
...			

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Werkdomein B NETWERKEN PER MODUS	Aanwezig	Actueel	Uitwerken/ toevoegen (kruisje in geval van "ja")
B.1 Verblijfsgebieden en voetgangersvoorzieningen			
B.1n: ...			
B.1n: ...			
...			
B.2 Fietsroutenetwerk			
B.2n: ...			
B.2n: ...			
...			
B.3 Openbaarvervoernetwerk			
B.3n: ...			
B.3n: ...			
...			
B.4 (Her)inrichting van wegen			
B.4n: ...			
B.4n: ...			
...			
B.5 Parkeerbeleid			
B.5n: ...			
B.5n: ...			
...			
B.6 (Goederen)vervoer			
B.6n: ...			
B.6n: ...			
...			
...			

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Werkdomein C	Aanwezig	Actueel	Uitwerken/ toevoegen (kruisje in geval van "ja")
ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN			
C.1 Vervoersmanagement met bedrijven, diensten, scholen, evenementen.			
C.1n: ...			
C.1n: ...			
...			
C.2 Tarifiering			
C.2n: ...			
C.2n: ...			
...			
C.3 Algemene sensibilisering Marketing, informatie en promotie naar doelgroepen			
C.3n: ...			
C.3n: ...			
...			
C.4 Handhaving			
C.4n: ...			
C.4n: ...			
...			
C.5 Beleidsondersteuning			
C.5n: ...			
C.5n: ...			
...			
C.6 Monitoring en evaluatie			
C.6n: ...			
C.6n: ...			
...			
...			
...			

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Besteed in de GBC voldoende tijd om deze tabel te bespreken. Op basis daarvan komt u immers tot duidelijke afspraken in verband met de thema's die verder uitgewerkt of toegevoegd moeten worden, de reden hiervoor en de draagwijdte van het bijkomend studiewerk.

2.2. Vraag 2

Vraag 2	
Verder uitwerken of toevoegen van thema's?	Ja / Neen (schrappen wat niet past)
Zo ja, welke thema's (zie tabel 2) wenst de GBC uit te werken in of toe te voegen aan het gemeentelijk mobiliteitsplan? Bespreek ook specifiek de samenhang tussen de verschillende thema's. Specifiek de samenhang tussen de geselecteerde thema's en het huidig mobiliteitsplan moet bij beantwoording van de vraag in het oog gehouden worden.	

U kunt deze tabel langer maken door de cursor in de laatste cel rechts te plaatsen en dan op de tabtoets → te drukken.

Antwoord Ja

De GBC wenst het huidige mobiliteitsplan op een aantal thema's te verbreden-verdiepen.

- Spoor 2: Verbreden-verdiepen van het gemeentelijk mobiliteitsplan.
Er wordt gekozen om één of meerdere specifieke thema's toe te voegen aan het mobiliteitsplan (verbreden) en/of verder uit te werken (verdiepen). Deze thema's worden geselecteerd in de sneltoets.

Maak binnen de GBC concrete afspraken over de precieze aanpak. Noteer deze afspraken onder Stap 3: Conclusie (Spoor 2).

Antwoord Nee

Indien de GBC in tabel 2 weinig aspecten kan invullen, worden het huidige mobiliteitsplan en de werkdomeinen nog actueel en goed bevonden en wenst de GBC geen nieuwe thema's toe te voegen of uit te werken waardoor de GBC naar Spoor 3 overgaat.

- Spoor 3: Bevestigen-actualiseren van het gemeentelijk mobiliteitsplan.
Het bestaande mobiliteitsplan is nog voldoende actueel en gedragen, waardoor het verder uitgevoerd kan worden. Het mobiliteitsplan wordt dus bevestigd. Het actieplan wordt wel geactualiseerd.

Maak binnen de GBC concrete afspraken over de precieze aanpak voor deze actualisering. Noteer deze afspraken onder Stap 3 : Conclusie (Spoor 3).

3. Stap 3: Conclusie

Kruis het spoor aan dat de GBC beslist te volgen.	
	Spoor 1: De GBC beslist het gemeentelijke mobiliteitsplan te 'vernieuwen'.
	Spoor 2: De GBC beslist het gemeentelijk mobiliteitsplan te 'verbreden-verdiepen'.
	Spoor 3: De GBC beslist het mobiliteitsplan te 'bevestigen-actualiseren'.

3.1. Wie doet wat wanneer hoe?

Spoor 1

Indien de GBC besliste het mobiliteitsplan te herzien, noteer de belangrijkste aspecten die bepalen dat het mobiliteitsplan grondig moet herbekeken worden.
Noteer de nodige afspraken (omschrijving, initiatiefnemer en timing).

Spoor 2

Indien de GBC besliste het mobiliteitsplan te verbreden of te verdiepen, noteer dan de thema's die worden aangepakt en de samenhang met andere onderwerpen (de onderlinge samenhang).
Noteer de nodige afspraken (omschrijving, initiatiefnemer en timing).

Spoor 3

Indien de GBC besliste het mobiliteitsplan te bevestigen, noteer hier de krachtlijnen voor de aanpassing van het actieplan.
Noteer de nodige afspraken (omschrijving, initiatiefnemer en timing).
....

3.2. Verder procesverloop

Advies op de sneltoets

De voorzitter van de GBC maakt de resultaten van de sneltoets samen met de GBC-verslagen over aan de Regionale Mobiliteitscommissie (RMC). De RMC gaat na of de sneltoets correct werd uitgevoerd en of de leden van de GBC consensus bereikt hebben over het te volgen spoor.

De RMC neemt ook kennis van de afspraken m.b.t. het gekozen spoor dat de GBC voor ogen heeft met het gemeentelijk mobiliteitsplan. Na bespreking in de RMC verleent de kwaliteitsadviseur een advies over de sneltoets, inclusief het gekozen spoor.

Is het advies over de gepresenteerde sneltoets gunstig, dan kan worden gestart met de verdere procedure afhankelijk van het te volgen spoor.

Een sneltoets die ongunstig wordt geadviseerd, moet worden overgedaan. Wanneer de GBC de sneltoets heeft aangepast aan de punten die aanleiding gaven tot het ongunstig advies van de kwaliteitsadviseur, bezorgt de voorzitter van de GBC de aangepaste sneltoets opnieuw aan de kwaliteitsadviseur en de voorzitter van de RMC. De kwaliteitsadviseur brengt een nieuw advies uit.

Voor het vernieuwen (spoor 1) of verbreden-verdiepen (spoor 2) van het gemeentelijk mobiliteitsplan kan een subsidie worden aangevraagd.

Toepassing van het participatiebeginsel

Het [Decreet van 20 maart 2009 betreffende het mobiliteitsbeleid](#), gewijzigd bij het decreet van 10 februari 2012, voert als algemeen geldend principe binnen het mobiliteitsbeleid naast het STOP-principe ook het participatiebeginsel in. Op grond hiervan wordt “aan burgers vroeg, tijdig en doeltreffend inspraak verleend bij het voorbereiden, het vaststellen, het uitvoeren, het volgen en het evalueren van het mobiliteitsbeleid.” Concreet betekent dit dat het college van burgemeester en schepenen een besluit neemt over een voorstel van participatietraject en dit voor goedkeuring voorlegt aan de gemeenteraad. Het spreekt voor zich dat een dergelijk participatietraject zo vroeg mogelijk in de procedure wordt opgemaakt en vastgesteld. Dat gebeurt dan ook het best op het moment dat de beslissing tot de opmaak/bijsturing van het mobiliteitsplan wordt genomen. Het decreet geeft gemeenten de volledige autonomie om zelf een participatietraject op maat op te zetten. Het participatiebeginsel wordt toegepast bij spoor 1 en spoor 2.

Integratie van milieu en mobiliteit

Steden en gemeenten die er voor kiezen om meer specifieke aandacht te willen vestigen op milieuaspecten in hun mobiliteitsplan, kunnen hiervoor gebruikmaken van het instrumentarium dat door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) ter beschikking wordt gesteld.

Meer info op www.mobienvlaanderen.be/overheden/ (thema milieu).

4. Bijlagen

- Het beleidsscenario en overzichtskaart strategische projecten.
- Het verslag van de GBC-vergadering(en) m.b.t. de sneltoets.